

Motion till riksdagen 2017/18:2609

av **Lars-Axel Nordell m.fl. (KD)**

Klimatpolitiken

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige fortsatt ska driva på för att EU ska vara ett klimatpolitiskt föredöme och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utfasning av subventioner av fossila bränslen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett förbud ska införas mot utvinning av skiffergas i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

En global utmaning

Klimatutmaningen är i högsta grad global, och utöver ansvarsfulla nationella åtaganden för minskade utsläpp krävs gemensamma kraftanstängningar internationellt. Genom att visa att det går att kombinera låga utsläpp med god ekonomisk utveckling kan Sverige bidra till att slå hål på den internationellt sett alltför förhärskande myten om motsatsen.

Klimatförändringarna är vår tids största utmaning och kräver såväl regionala, nationella som globala lösningar. Beroendet av fossila bränslen är både en belastning på miljön och en säkerhetspolitisk risk. Det europeiska beroendet av rysk gas bidrar till utsläpp av koldioxid och instabilitet. Flera EU-länder har inte ställt om från kolberoende medan andra ökat sitt beroende av fossila källor genom att stänga ner kärnkraft eller investera för lite i förnybara källor. Sverige ska fortsätta driva på för att EU ska vara ett klimat- och miljöpolitiskt föredöme globalt.

Sverige har idag mycket låga koldioxidutsläpp från energiförbrukning, det vill säga de utsläpp som kommer från el- och värmeanvändning i industri och hushåll. Detta beror på att en så stor del av den svenska industrins elförsörjning kommer från kärnkraft och vattenkraft. I transportsektorn kvarstår dock mycket stora utmaningar med att kraftigt minska utsläppen av koldioxid, partiklar och andra miljögifter. Därför krävs politiska initiativ för att minska utsläppen från trafiken.

I glesbygden och på landet kan det vara svårt att få vardagen att gå ihop utan bil, men de som bor i städerna kan ofta minska sitt bilresande relativt enkelt. Även med

klimatneutrala bränslen innebär bilåkande en relativt ineffektiv användning av energi, oavsett energins ursprung. En effektiv samhällsplanering har förstås stor betydelse, som till exempel en smart kollektivtrafik och incitament för mer gång- och cykeltrafik men också utveckling av ny teknik och bredbandskapacitet som möjliggör arbete på distans i större utsträckning. Cykling har stor utvecklingspotential med goda miljö- och klimateffekter såväl som hälsoeffekter. Cykeln måste på ett tydligare sätt ses som ett eget trafikslag och prioriteras högre i stadsplanering och infrastrukturinvesteringar. Det har visat sig att när så sker så ökar också cyklingen markant.

Den tunga vägtrafiken är en stor källa till koldioxidutsläpp. En ökad andel förnybara drivmedel är önskvärd och därför vill vi stimulera investeringar i produktion och distribution av sådana drivmedel. För att investeringarna ska komma till stånd behövs långsiktiga spelregler på marknaden, vilket förutsätter att de styrmedel som används är i harmoni med EU:s regelverk. Vi förordar därför ett system med kvotplikt för drivmedel till tunga fordon. Kvotplikten innebär att varje distributör av tunga fordonbränslen måste se till att en viss andel av de bränslen de säljer är förnybara. Det framgångsrika systemet med elcertifikat kan fungera som förebild. Samtidigt ska drivmedlen uppfylla högt ställda krav på annan miljö- och hälsopåverkan. Den offentliga sektorn har en viktig roll som normerande för åkeribranschen och bussbranschen. Vid upphandlingar ska det anges vilken miljöprestanda som ska uppnås, snarare än vilken typ av fordon eller bränsle som ska användas. Uppföljningen av kraven behöver också förbättras.

Den gröna klimatfonden

Vi har ett moraliskt ansvar att hjälpa och stötta de fattiga länderna på sin väg mot en hållbar utveckling. Det är positivt att regeringen fortsätter att bygga på stödet som alliansregeringen initierade för den gröna klimatfonden (GCF). Den gröna klimatfonden startades för att hjälpa utvecklingsländer att utvecklas på ett hållbart sätt. Av fondens medel ska 50 procent användas för anpassningsåtgärder och 50 procent till åtgärder för utsläppsminskning. Minst 50 procent av andelen som går till anpassningsåtgärder ska gå till små östater, de minst utvecklade länderna och Afrika, och resten till övriga utvecklingsländer. Det krävs att de rikare länderna prioriterar att sätta in medel till fonden för att utvecklingsländerna skall kunna bidra till de gemensamt överenskomna klimatmålen.

Ett utvecklat system för handel med utsläppsrätter

Koldioxidskatt på fossila bränslen och ett utvecklat utsläppshandelssystem inom EU är effektiva styrmedel för minskade utsläpp och ett bättre klimat. EU:s mål för minskade utsläpp och energieffektivisering spelar en central roll i arbetet mot miljöförstöring och klimatförändring. Kristdemokraterna har länge varit pådrivande för att utveckla handeln inom EU med utsläppsrätter (ETS) som är ett kostnadseffektivt verktyg för att nå klimatmål. Systemet omfattar idag industrisektorn och energiproduktion, som tillsammans står för omkring 45 procent av utsläppen inom EU. Vi anser att handelssystemet med utsläppsrätter successivt bör utvidgas till att omfatta även övriga

transportsektorn samt andra samhällssektorer med stora utsläpp som ännu inte deltar i systemet, exempelvis hushåll, jordbruk och icke-industriellt näringsliv.

Utfasad skattesubvention för fossila bränslen

OECD har riktat kritik mot de svenska reglerna som innebär att vissa delar av industrin antingen är undantagna från energi- och koldioxidskatterna eller är berättigade till nedsättningar i dessa skatter. I år har nedsättningarna i koldioxidskatten för diesel i gruvindustriell verksamhet minskats, och vi föreslår att dessa nedsättningar i nästa steg helt slopas. För ytterligare klimateffekt föreslår vi också att energiskattebefrielsen för samma fordonstyp tas bort. Vi föreslår också att skattebefrielsen från koldioxidskatt för torv tas bort.

En ansvarsfull offentlig upphandling

Den offentliga sektorn har en stor möjlighet att påverka utsläppen av koldioxid och miljögifter via upphandlingen av såväl tjänster som varor, inte minst av livsmedel. Genom en offentlig upphandling som drivs av värden om hållbarhet och bygger på en grundlig livscykelanalys gynnas såväl klimatet som produktkvaliteten. I den offentliga upphandlingen bör hänsyn tas till faktorer som miljö- och klimatpåverkan.

Förbud mot utvinning av skiffergas

Utvinning av skiffergas innebär stora miljörisiker och bidrar till klimatförändringen. Kristdemokraterna föreslår att utvinning av skiffergas ska vara förbjudet i Sverige. I dagsläget förekommer ingen utvinning av skiffergas i Sverige.

Miljöriskerna vid utvinningen av skiffergas är stora och de kemikalier som används är mycket giftiga även i små mängder. För kringboende och allmänhet kan konsekvenserna bli förödande. Vissa länder, exempelvis Frankrike och Bulgarien, har beslutat att helt skrinlägga alla planer på utvinning av skiffergas.

Utvinningen av skiffergas i USA har påverkat den globala prisbilden på fossil energi. Inflödet av naturgas på en marknad som tidigare haft höga priser på både olja och naturgas har inneburit ett prisfall för fossil energi. Detta försämrar möjligheterna för förnybar och klimatneutral energi. Skiffergasen är därmed ett stickspår som cementerar fossila strukturer.

Lars-Axel Nordell (KD)

Emma Henriksson (KD)

Roland Utbult (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Annika Eclund (KD)